

Prenumeratiuni se facu la toti dd. corespundinti ai nostri, si de a dreptulu la Redactiune Stationsgasse Nr. 1, unde sunt a se adresá si corespundintiele, ce prir vescu Redactiunea, administratiunea s'au speditur'a; câte vor fi defracate, nu se vor primi, éra cele anonime nu se vor publica

ALBINA.

Pentru anuarele si alte comunicatiuni de interesu privat — se raspunde câte 7 cr. pe linia; repetiile se facu cu pretiu adituat. Pretiulu timbrului câte 80 cr. pentru una data se antecipa.

Les de done ori in septemana: Jol-a si Dominec'a; éra candu va pretinde im-
rtanti'a materieloru, va esf de trei sév
de patru ori in septemana.

Pretiuulu de prenumeratiune,
pentru Austria:
pe annu intregu 8 fl. v. a.
diuimete de annu 4 fl. v. a.
patrariu 2 fl. v. a.

pentru Romania si strainetate:
annu intregu 12 fl. v. a.
diuimete de annu 6 fl. v. a.

Telegrame,

Redactiunei de la Albina in Pesta;
Fagarasiu in 18/11 1873, 10 ére 35 m. n. d. m.

Consiliulu municipalu ieri in 17 noemvre a primitu in unanimitate propunerea protopopolu **Metianu** pentru o Representatiune cátra ministeriulu MSale, cu rogarea de a se sistá procesulu criminalu intentatu lui **Aronu Densusianu** si consocioloru sei, mai de parte a primitu si acea propunere totu a dlui **Metianu**, ca intru interesulu limbei romane asemenea sé se faca de nou o Representatiune.

Redactiunei de la Albina in Pesta,
Fagarasiu in 18 noemvre, 3 ére 30 m. d. m.

Cercetarea contra amploiatiloru suspinsi de la oficiu, asupra propunerei lui **Romanu**, cu 49 voturi contra 4 magiare — s'a sistatu, acela-si amploiatu rehabilitandu-se.

Budapesta, in 19 noemvre n.

Dominec'a viitoria se intrunescu sinodulu eparhialu din Aradu, pentru alegerea de episcopu gr. or. romanu in vednivitulu scaunu alu diecesei nostre.

Caus'a este multu mai mare si n'atunge — am poté dice — si bisericea si astiunea multu mai de aprópe, de ce ne putem indel. ca-ma — et intubicarsa publiculu peste totu, éra a domnoloru deputati sinodali specialu — va fi cea mai completa. Ni place a crede prin armare, cá — n'ici unulu dintre cei chianati nu va lipsi de la postulu seu. —

Pe Sambata nainte de intrunierea sinodulu, dupa cum vedemu din „Lumina“ oficialu, este convocatu — de o parte Consistoriulu diecesanu la *siedintia plenaria*, — firesece pentru luarea mesuritoru necesari, la sinodu; — de alta parte totu pre acea dia este convocata — ér la *siedintia plenaria* Epitropofa provisoria a fonduritoru comune, pentru alegerea de *presiedinte* si de *casariu*, ambele posturi devenindu in vacantia prin redicarea episcopulu de pan' aol la demnitate archiepiscopale si metropolitane.

Precum pricepem si aflámu natu-rale intrunierea consistoriulu plenariu, má — marturisimu cá — nu pricepemu ni poté afá cu cale convocarea Epitropofei pentru scopulu amintitu.

Epitropofa provisoria, candu — precum patru lune — s'a organisatu si constituitu, in *Regulamentulu* seu, fiindu si-l'a votatu tocmai pre candu se lucrá despre alegerea de metropolitu, prin care alegere prevedea, cá *presiediulu* si *casariatululu* ei are sé vina in vacantia, si fiindu cá nu potea sé scia, cátu timpu de trece pana la alegerea noului episcopu, — pre ce feliu de persóna va cadé alegerea; ca una corporatiune morale, impovariata cu cea mai grea responsabilitate pentru averea comuna a bisericeii, — a tenutu de detorintia, a-si rezervá dreptulu de alegere pentru *presiedinte* si *casariu*, spre a poté ferf fondurile de in-
fluinti'a unui episcopu — dóra reu economu, risipitoriu si pucinu cugetatoriu de averea publica.

Fiindu acést'a asiá, precum nime nu poté negá cá e, intrabámu: cum vinu demni din Aradu, a convocá Epitropofa mérga pentru alegerea de *presiedinte* si

si *casariu* tocmai in *ajunulu* alegerei de *episcopu*? — Déca potura asteptá dóu-
luni, cum de numai potura asteptá — inca optu dile?! Ce va sé dica acést'a?
Are dóra sé dica cá: potendu estí alesu de episcopu parintele **Mironu Romanulu**, celu tuturoru cunoscutu de reu economu, plinu de detorii si tare plecatu la *resipire*, sé-la prevenimú prin alegerea unui *presiedinte* si *casariu* solidulu la Epitropofa, si asiá sé scutimú fondurile de naintea influintiiei sale periculóse?

Séu dóra — in speranti'a, cá amicii personali ai préucivosiei sale vor precumpeni in plenulu Epitropofei, ar fi intentiunea, a alege iute tocmai pre dlu *archimandritu-vicariu de presiedinte*, si astfeliu a preocupá sé pentru alegerea de *episcopu*?!

Nu scimú; nici nu afirmámu ni un'a; cáci cea d'antaiu ar fi — *nesocotitá*, éra dóu'a chiar — *criminalu*; apoi in contra ambeloru essiste unu corectivu securu, pentru d'a legá manecele cele rapacé, d'a salvá interesele bisericeii si d'a blamá infricosiatu pre intreprindietorii nesocotiti.

Opiniunea nóstra e, cá convocarea Epitropofei comune plenarie tocmai pe sambata in presér'a alegerei de episcopu, este o nóua dovéda despre frigurile ce au cuprinsu — pre usurpatorii de astadi ai potestatei diecesane in Aradu, si cari friguri ii facu ne potintiosí d'a judecá cu recerut'a maturitate asupra caseloru publice de sub manile loru. Ori cum sé fia, detorintia ni este, a veghiá diu'a-noptea!

La cestiunea alegerii de Eppu in Aradu.

Multi de multe ori, — pana si unii copilandri svatosi — ne-au cártitu si dascalitu, unde de feliu n'am fi meritatu cártire si dascalire. Ce insa sé facemu, deca dusmanii natiunei nostre, ori cátu de mici si ne'nseamnati suntemu, ne-au calificatu de monsturu, si astfeliu ne-au facutu subiectu bunu, pentru de a se deprinde asupra nóstra — unii in logica, altii in stilu, mai altii in elocintia si — ingratitudine!

De ce dar sé ne cuprinda mirare, cá — asemenea ne cártesce si descalesce in nrulu de dominec'a trecuta alu *Federatiunei* unu dnu deputatu alu sinodulu eparhialu din Aradu, pentru *tenut'a* nóstra facia de cestiunea alegerei de Eppu acolo, — ne cártesce si descalesce, cáci nu ne pronuciámu lamuritu asupra persóniei si calificatiunei, ci — *siovaimu*, pre candu lumea astépta directiune pozitiva.

Credemu cá, déca dlu cártitoriu si dascalitoriu din „Fed.“ va fi cetitu articululu nostru, in aceea-si dia aparutu in „Albina“, sub titlulu „Ad rem“, vrendu-nevrendu va trebui sé reconósca — celu pucinu pre diuimete, cumca — *n'a avutu cuventu d'a ne cárti si dascalí*.

Nu poté fi mai absurdu lucru, de cátu a pretinde cá noi siovaimu in careva cestiune. A observá cu scrupulositate reservele necesari, nu este a siovaí. Adeverulu este, cá noi nu tragemu din pusca, pana n'am incarcat'o bine si n'am luatú tient'a bine la semnu. Adeca: *avemu pururiá* rabdarea d'a *asteptá* — *ocasiunea buna*, *momentulu potrivitu*. Acést'a se va pricepe si mai bine, daca ne vom splícá si mai de parte.

O potemu face, cáci — timpulu a sositu.

Dice dlu „Unu deputatu sinodale“

— repetindu si apesandu cuventulu, cá noi avemú angagiamente din Sibiu pentru persóna dlui protopopu **Metianu**, si — totusi negámu si ascundemu acést'a. Si — acelu d. deputatu sinodale vorbesce despre atare angagiamentu cu o positivitate, casi candu ar fi fost de facia la aceea ocasiune, séu ar avé unu actu formalu la mana despre lucru.

Dar — lucrulu este cu totulu alt-feliu; astadi elu póte sé fie spusu limpede, si — noi nu pregetámu a-lu spune.

Ocasiunalmente, intre patru frati ardeleni si intre **Deseanu** si **Babesiu**, s'a discutatu cestiunea implinirei scaunuului episcopalu din Aradu. Fratii ardeleni au manifestatu credinti'a cá: s'ar cuveni sé fimu cu consideratiune asupra unui candidatu ardelenu, intocmai precum ei ne-spriginitu la alegerea parintelui **Procopiu** de archiepiscopu si metropolitu.

Babesiu a disu, cá elu nu este plecatu a admite principiálminte consideratiuni provincialistice, ci — vré a fi condusu pururiá numai de calificatiune.

S'a amintitu apoi, cá — parintele **Metianu** prin portarea si capacitate sa a desteptatu asupra sa atentiunea comuna, facendu chiar cuceriri in tóte láturile.

Acést'a s'a recunoscutu de toti; dar **Deseanu** a reflectatu, cá parintele archimandritu **Mironu Romanu** — este in dieces'a Aradulu a casa, 'si-are legaturele sale sociali, precum si vertutiele si meritele sale necontestabili, si — asiá déra, desi are si scaderi, totusi intruderea fortiatu a ve unu altulu a poste elu, ar avé greutátime si chiar inconvenintiele sale. Densulu, dlu **Deseanu**, de altmintrelea ca amicu personale alu lui **Romanu**, nici nu s'ar poté angagiá la asiá ceva.

Babesiu a dechiaratu, cá si pre elu 'lu léga relatiuni de amicitia cátra **Romanu** si stima multa sciinti'a si activitate bisericesca a acestuia, dar cá elu cunoscendu-i multe si marile slabitiuni, este pana in fundulu animei neliniscitu pentru posibilile daune, ce amenintia bisericea si caus'a nóstre cea santa — din partea unui atare capu diecesanu, mane-pomane dóra archiepiscopu si metropolitu.

Densulu, **Babesiu**, nici o data nu ar sacrificá santele interese ale bisericeii — afecteloru sale personali. Mai bine sé se rumpa anim'a sa, decátu ca prin ea sé suferé bisericea si natiunea. Lui deci — al-t'a i s'a imparutu intrebarea, aceea adeca: *bre cine altulu ar fi acela, carele ar oferí mai bune garantie pentru sant'a cauza, santele interese, de cari se lucrá?* — Persóna lui **Metianu**, ce e dreptu, si pre densulu l'a cuceritu prin insusirile sele eminenti, ce a manifestatu in timpulu mai recinte; insa — ne-avendu ocasiune de a-lu conósce mai de de multu, nu are convictiunea, cá acele insusiri i sunt *naturali, genuine*, innascute animei sale, si nu dóra prefaceri maiestriose!

De unde densulu, **Babesiu**, are mari scrupuli d'a se ingagiá activu pentru persóna lui **Metianu**. —

A urmatu apoi desluciri, din mai multe párti despre portarea si inclinarea lui **Metianu** — de la anii copilariei sale si pana astadi, — tóte cátu se póte de favorabili pentru densulu. Totusi — in consideratiunea cercustárilor, prin cöntielegere comuna, unanime s'a facutu ingagamentulu, ca — *se se lase cursulu liberu desvoltárei opiniunei publice, fora a se influintiá in vre-o parte in modu preocupatoriu s'en abusivu*.

Ecs acést'a a fost ingagiamentulu,

cáru **Babesiu** a adausu clausula, cá densulu va observá cea mai rigurosa neutralitate — pana atunci, pana candu nu va vedé din care-va parte *fortiari nelegáli, agitatiuni abusive*; esindu insa atati la lumina, si-va tiené de detorintia a pasi incontra-li cu tóta energi'a.

Éta-*vi* chei'a, pentru ce noi am tacute lungu timpu, marcandu numai scetele de nelegalitate si de usurpatione, si scandalósele polemice din „Lumina“ si „Telegrafulu“, tóte merite pentru d'a preocupá lumea infavoru dlui archimandritu **Mironu Romanulu**.

Si cumca acést'a asiá a fost, nu ne tememu, cá se va afá cine-va competinte sé ni contradica. Incete deci insinuatuniile si cártelele ne'ntemeiate in contra-ni! —

Si acum, cá stámu chiar naintea dilei de alegere sé vorbimú, déca suntemu provocati — si despre persóna, care credemu noi cá ar fi a se alege.

Én se luámu bine a minte.

Noi — din capulu loculu am insiratu pre cele cinci persóne, despre cari audisemu vorbindu-se, cá ar meritá sé vina in combinatiune. De atunci si pana astadi — nimeni nu s'a aflatu, sé ne recomande si mai alta care-va persóna. Noi insi-ne am avé, ce e dreptu, inca un'a, si inca — dupa a nóstra convictiune, ne, cea mai meritata si démna, pre parintele archimandritu **Genadiu Popescu** — rectorele seminariulu centrale din Bucuresei; dar — dupa-ce acestu venerabilu betranu, de repetite ori ni s'a sprimatu cu tóta sinceritate animei sale curate cumca nici intr'unu casu n'ar primí o alegere cadinta pe sine, cáci nici pentru unu pretiu n'ar dorí a-si parasí catedr'a si pre elevii sei din Bucuresei, — nu ni remane, de cátu a ne ocupá singuru numai de cei cunoscuti cinci ai nostri. La primulu locu s'a amintitu parintele archimandritu si vicariu **Nicol. Popea**; dar densulu — pre cum scimú, s'a sinucisú pre timpulu candu se lucrá despre implinirea scaunuului archiepiscopalu si metropolitane.

La alu doilea locu a fost pusu — parintele archimandritu si vicariu de Oradea-mare, **Mironu Romanulu**; tare insa credemu, cá — si densulu s'a omoritu prin portarea sa si cu ajutoriulu **Luminei** si **Telegrafulu-romanu**, de la instalarea noului metropolitu incóci. Cu cei morti — n'avemu d'a ni mai trage sém'a deci.

Romanu inca de consideratu: **Babesiu**, **Metianu** si — **Papu**. Ii insirámú aci dupa alfabetu, pentru ca sé nu facemu vre-unuia nedreptate, cáci pre toti d'o potriiva ii stimámu, avendu deplina in-credere in cugetulu curatu alu loru.

Si astfeliu fiindu, noi — éta dechiarámu cá: *cu cea mai deplina linisce sufletéscá am fi gat'a a luá de episcopu, pre acél' adintre trei, pre carle ei insisi ni 'ar dá ca pre celu mai — chianatu, si — n'avemu nici cátu de pucina indoíela, cá? — ei ni-ar dá pre celu adevératu*; pentru cá ii conóschemu de ómeni drepti si modesti, de crestini cu frica lui Ddieu, de adevérati fii ai bisericeii, cari o iubescu si venerédia, si i dorescu binele — fora faciaría.

Acést'a nu va sé dica, cá noi n'am scí, pre care numí; — scimú, dar nu se cuvine sé numinu noi, si — nici cá e trebuintia a numí; cáci cea-ce scimú noi, sciu toti cei curati la anima, si la timpulu seu vom dovedí-o cu totii; — asiá sé ni ajute Ddieu! —

Budapesta, in 19 noemvre n. 1873.

Prin tôte diarele, fora diferentia de colóre, de asemenea prin tôte cursurile — publice si private: tem'a discutiunii este — *calamitatea publica*, perplessitatea financiara si politica, intru care se afla astadi tier'a prin gresielele sistemei si ale administratiunii, prin pecatele guvernului magiaru si ale organelor sale.

Nu mai este omu, carele se nu véda cu ochii, se nu recunósca se reulu se cauzele aceleia si carele se nu fie cuprinsu de grele ingrigiri pentru urmári, pentru *catastrofa ce se apropia*, precum aretá si constatá Colom. Ghiczy, in reportulu seu justificatoriu catra alegatorii sei din Komarom, — despre care vorbimu mai la vale.

Din acésta scurta schitiare a situatiunii — usioru vom pricepe, cá astadi — confusiunea este semnatura timpului. Guvernulu, partitele, particularii — cauta orientare, cauta modu si medilóce d'a esi din strictórea inadusitorá; insa — cerulu este inornatu, ste'u'a conducetória lipsesce; — intieptulu tier'ei, Franciscu Deák, este cadutu la patu si torturatu de grele suferintie — se dice *corporali*, noi insa credemu cá — si spiritalu.

Ce póte deci in astfeliu de impreginarí *se face Diet'a?* Nemicu, de cátu — se frementa si ea in neluorare, cercandu — de la Ddieu orientare!

De cessa-ce pururia ne-am temutu, ce de siepte ani cu superare am predisu, par' cá este aproape se se implinésca. —

Parlamentulu din Viena se ocupá dilele trecute de votarea adresei la cuventulu de tron; acum urma a se ocupá de bugetu si de regularea calamitatii finantiarie, carea si dincolo esiste, mácar cá nici pe departe nu in asemenea mesura ca la noi.

„Wien. Z.“ de ieri publicá denumirea archimandritului *Teof. Bendela* de arhiepiscopu si metropolitu gr. or. alu Bucovinei. Noi cari avem norocire a-lu confósce mai de aproape si cari scim cá pré Santi'a Sa a subscriu la 1862 petitiunea nostra pentru metropolis romana comuna, — noi i gratulam din anima, sperandu cá sub paatorirea sa sa va reculege si moralisá administratiunea bisericí nostre, astadi atáu de derandista in Bucovina. —

Budapesta, in 18 noemvre 1873.

Am spusu la ronzulu nostru cá, la adunarea natiunale din Versalia, succediendu a alege in comisiunea de 15, pentu propunerea lui *Changarnier*, optu republicani, si asia dara devenindu in maiortate partit'a popularu, *caus'a Republicei a datu spre mai bine*.

Dupa cele mai nové sciri, sambat'a trecuta, acésta comisiune, prin reportorele seu *Laboulaye*, propuse adunarei elaboratulu comisiunii, intonandu cu energia interesulu adevératu alu tier'ei, dupa care Francia nu are lipsa numai de presedinte, ci tocmai asiá de regimu stabilu; prin urmare cá ar fi supremulu timpu, d'a renuncí la utopiele monarchistice si d'a intemei'a odata *Republic'a definitivitate*.

FOISIORA.

MITOLOGÍA

din
Testamentul vechiu.

I.

Mitologi'a e sciintia despre dieitátele poporului pagane. Traditiunile si miturile despre dieitáti si eroi sunt dara obiectulu ei. Inceputulu mitologiei nu se póte sci cu acuratéza, totusi ea a trebuit sa se incepu de la inceputulu din acelu timpu stravechiu, candu omulu a capetat pentru antaia óra ideia, cugetulu despre dieitata.

Totu ce n'a fost in vointi'a omului, totu ce n'a fost creatu prin omu, s'a crediutu a fi facutu si condusu de dieitáti, s'a crediutu a fi inse-si dieitáti. Fantasi'a pruncéscá, spiritulu restrinsu si sentimentulu animale au fost atáte izvóre, din cari au esitu dieitáti mai vschie.

Astfeliu s'a nascutu *fetisismulu*, ca inceputulu mai slabu alu unei mitologie ori religii, pentru cá-si facea dieitáti din orice obiectu, atribuindu-le poteri extraordinarie,

nitivitate. Comisiunea se declara pentru punerea lui *Perdre*, cerendu adeca ca, *cestiunea presidiului se se debate si decida in cadrulu cestiunii de constitutiune*. Mai antaiu mandatulu se se státóresca, apoi se se alege pe bas'a aceleia — *mandatariulu*.

Minoritatea comisiunii, cóstatória din siepte membri monarchisti, a datu votu separat, nu in sa deplinu dupa propunerea lui *Changarnier*, ci cam astfeliu formulatu: *Art. I. Poterea esecutiva, sub titlulu de presidintia a Republicei, se confere pe 10 ani lui Mac-Mahon, sub conditiunile, de astadi, cu rezervarea modificatiunilor, ce se voru votá prin constitutiune. Art. II. Trei dile dupa promulgarea acestei legi se va alege o comisiune de 30 membri, pentru esaminarea legii de constitutiune.*

Desbaterea asupra acestoru propuneri are se urmedie cátu de curendu si rezultatulu aceleia are se se asecure Republica franceza inontra tradarei monarchistilor, se se o arunce pre priporulu revolutiunariu. Intréga lumea ómenilor de bine, adastá cu anima tremuranda acestu rezultat.

Intracéca in dóue departamente dilele trecute ér urmá alegerea de doi deputati, esindu alesi cu mare maiortate — doi generali republicani; dovéda cá poporul in Francia intréga este pentru Republica. —

Budapesta in 19 noemvre.

In siedinti'a adunarei natiunale franceze de luna trecuta, se cetí unu mesagiu alu lui *Mac-Mahon*, prin carele acest'a respinge pretensiunea d'a impreuná legea pentru prolongirea presidintiei Republicei cu legile despre constitutiune. Elu cere o prolongire a potestáti presidiale pe siepte ani. Asupr'a acestui mesagiu comisiunea de 15 a aflatu cu cale a ascultá pre ministri pentru scopulu d'a se medilóce o apropiare si impacare intre partite. Ministrí ascultati, s'au pronuniatu, cumca de fetu nu au intentiunea d'a intrudu ceva forma de *dictatura*, ci cumca si ei afla de urgentia legile constitutiunale, tienu in sa cá ar fi unu votu de ne'credere pentru *Mac-Mahon*, déca nu i s'ar prolongi mandatulu mai nainte de a se votá constitutiunea. —

Dupa cele mai nové sciri, sambat'a trecuta, partitele incerca a se impacá sub conditiunea ca: *Mac-Mahon se se numésca presedinte alu Republicei* pe cincini, in cadrulu constitutiunii republicane, carea in data se se íeé la desbatere si votare.

Pesta, in 19 nov. 1873.

Despre alegerea de deputatu in *Biserica alba*, ni stau gramada pe mésa o multime de corespondintie si date, peste totu fórté interesanti, dintre cari o parte buna suntemu detori a publicá — si ca explicári si documinte recerute la *telegram'a*, din nrulu trecut, a onorabilelu comitetu electoral alu nostru, dar si ca de investitura pentru alegatorii nostri din partile *Panciovi* si *Caransebestului*, unde alegerile — cum credemu in lun'a lui decemvre au se urme; — angustatimea timpului in sa si a spaciului pentru asta data ne con-

tingu a aminti — numai atáta cá rezultatulu acelei alegeri in unele parti guvernamentali a consternatu, precum dovescú cást'a unele esportatiuni prin unele foi. „Zastava“ dlui Dr. *Miletic* si mai nainde de alegere, dar acum desclinitu, imple co'sne despre importantia acestei alegeri, si postrofedia pre domni de la potore de a reptulu, ca — *se-si deschida ochii si se recuedesca o data, cá cu cine au d'a face, si cá au ornitu cu politic'a loru facia de natiunalitati re cale retacita!* —

Totu importantia acestei alegeri se do'umentedea si prin aceia, cá — guvernemolistii batuti din Biserica alba, luni se adu'ara in consiliulu municipale urbann, si cu *autoritate de votari*, (de cari dispuu prin afiinti'a guvernului,) decretara 1. din incintele alegerei — votu de incredere guvernului; a 2. declarara cá ei nu consentu cu ginepiete lui *Babesiu*; a 3. pre contele *Hisingen*, caditulu loru candidat, 'lu alese a de estatiun onorariu!

Tóte acestea le poteau face contrarii nostri si mai nainte d'a cadé si d'a vatamá si amarí poporulu nostru prin abuzurile, crudinele si nelegalitáti ce comisera la conscrierea alegorilor si sub timpulu votării.

Noa — marturisimu, cá ni-ar fi placutu, déca dupa alegere se intemlá o apropiare si impacare a partitelor, si — ai nostri erau plecati a trage unu velu peste trecutu; domnilor in sa de la potore, asiá se vede, cá continuarea iritatiunii si freárilor mai bine li vine la socotéla. Pre cátu noi suntemu informati, membri liberali ai reprezentatiei municipale din Biserica alba, in data dupa alegere, au propusu primariulu urbann, ca se convóce reprezentati'a si se face impreuna un pasu de apropiere si curtenire nou-alesulu deputatu, si dlu primariu s'a si aretatu plecatu la acést'a; iute in sa au intreventu rancorea celor mai mari si au impedeatu impacatiunea.

Ei bine: ai nostri si-au facutu detorintia. —

Budapesta, in 18. noemvre 1873.

(a) *Ghiczy Kalman*, despre carele auunsiaramu in nrulu trecut, cá si-a depusu mandatulu de deputatú la Camera Ungariet'a emisu o lunga justificatiune catra alegatorii sai, carea forte bene ni lamuresce caus'a esirei sale din dieta, adeca *situatiunea desperata a statulu magiaru*. „*Pesti Napló*,” vorbindu despre acést'a dice cá, unu barbatu ca *Ghiczy* nu póte fi nebagatu in séma si datu uitării, nici chiar atunci, candu cineva ar avé intentione a face ecést'a. *Situatiunea tier'ei* pre care *Ghiczy* o a descriu cu pena de maiestru, va remane inca multu timpu asiá, preonm o a descriu densulu. Si pana candu timpulu si desvoltarea referentielor nu voru sterge colórele, cu cari a descriu elu acésta situatiune, pana atunci abdicarea lui si motivele, care-lu au indemnatu la acést'a, voru fi totdeuna demne de aducere aminte.

Ghiczy vorbesce in darea sa de séma catra alegatorii sei — de o *catastrofa*, ce asépta pe tiéra. „*Pesti Napló*,” punendu-si in-

trebările — cá: exista in adeveru motive ca tier'a se se téma de o atare catastrofa? — si cá: sosit'a in adeveru timpulu, candu lamur'a tier'ei, adunata in parlamentulu ungu-resou, se abdicá de preocupatiunile personali, numite de altmintrelea principia, pentru a se pregati se preintempine prin o actiune solidaria catastrofa, ce are a se fini cu totala ruina a tier'ei? — nu póte face alt'a, decátu se respunda cu cuvintele lui *Ghiczy*, citandu din mentonat'a chartia in reproducere fidela pasagiale principale.

Seservimu deci si noi onoratulu publicu alu nostru cu acestu raspunsu, reproducendu si noi acele pasagiale in traducere fidela. *Ghiczy* dice:

„Lupt'a de partida póte fi numai acolo de folosu, unde ea se invertesce asupra conditiunilor pre care se basédia vietii si form'a de guvernare a unui statu, — precum ni dovescú acésta tristeles eemple din Spania si Francia, La noi in sa, unde lupt'a de partida pune ne'ncetatu la indoiéla si sub intrebare principiale esistinte ale vietii de statu si ale constitutiunii, o *astfeliu de lupta* nu mai póte fi de nici unu folosu facia de patria, nici in cátu priveste cestiunile de reforme, nici cestiunea consolidarii interne a statulu si nici in cátu priveste organizarea economiei de statu.“

„Drepturile sustátorie ale tier'ei — se nu ne lasamu a ne amagi — sunt departe de a fi asecurate, exista in sa multe machinatiuni inlauntrulu tier'ei si in afora; cari sunt gata in totu momentulu a restorná vietii nostra de statu. A delalurá aceste machinatiuni cu bratiu poternicu pentru totdeun'a, este in stare numai unu guvern, care se aiba in esmera o maiortate insemnata, stabila si plina de incredere. Unu astfeliu de regimu si e astfeliu de maiortate la noi nu se póte; de ora-ce la noi trebuie se se unésca elemente de altmintrelea opuse spre a aperá principiale constitutiunii, cele ne'ncetatu combatute ca pretiu alu atároru fusiuni trebuie se se mcrifice cestiuni de reforme si organizare interna.“

„Ori cine ar avé franele guvernării in mana, intr'o tiéra, unde nu exista unu organismu solidu de statu, unde desvoltarea materiala si spiritala este stágnata, unde cestiunile de statu cu fiacare dia devinu intr'unu stadiu, in cátu abiá se potu scoperi; — o astfeliu de tiéra nici in planulu seu de actiune, si nici in faptele sale nu póte avé nici o védia si nici o autoritate. Fara védi si auctoritate in sa nu numai cá nu potemu desvoltá drepturile nostre essietinti, dar sustenté. Er autoritate potemu castigá numai prin organizarea economiei nostre de statu, prin regularea cestiunilor interne ale tier'ei si deslegarea cestiunilor de reforme. Pentu aceste cestiuni mai este in sa timpu, dar pu'cina.“

„Intr'acéca pusetiunea facia de o'ale a celoru dóue partide mari si cestiunile de dreptu publicu nu concedu intrebuintari acestuiu timpu; ér tier'a, déca reulu nu se védeca la timpulu seu, cátu mai curendu va fi in facia unei catastrofe. Atacurile nebun-

asiá: foculu, sierpii, crocodilulu etc. s'au veneratu ca dieitáti.

Spiritulu omului s'a mai intáritu si desvelitu, si astfeliu alte popóra, mai deshise la fire, au privitu spre cerulu mandru, si aci si-au aflatu tóte dieitáti; sórele, lun'a si stelele, devenira totu atátea dieitáti. Chinesii si Indianii venerara cerulu si ordinea regulara a naturei.

In Asia decatra Europa s'a inceputu veneratione de 7 planete si de aci si dieitáti s'au restrinsu la numerulu de 7, impartindu-se in bune si rele. Dupace cerulu, se'u anume calea sórelui, s'a impartitu in 12 zodii, — a caditulu si sistem'a planetara de 7, si a intratu sistem'a de 12 dieitáti.

Helenii si capetara mitologi'a loru din Asia. Romanii, in parte de aci de adreptulu, in parte dela Heleni, si asiá si ceia si cestia avura sistem'a de 12 dieitáti. Amendóue aceste popóre inse 'si creara si o multime de dieitáti natiunale mai mici, se'u si duplicara unele dieitáti mai mari in intielesu si natiunale; dar deosebú Helenii precisara cu multu spiritulu activitáti dieilorusingulari.

La Jidovi s'a nascutu mai antaiu ideia despre o unitate, o dieime, in *Iehova*; dar si

ei nu si-au potutu crea o religune de totu noua, fora ca se nu remana ideie si materie din cultulu mai vechiu propriu si din alu vecinilor. Pentru acést'a mitologi'a vechia despre sóre, luna si stele jóce a rola mare si repetita in cártile lui Moise si a multoru profeti. Acést'a inse e antai'a religune, carea s'a silitu de a arunca mitologismulu vechiu de la sene, predicandu pe Iehova, dar fora ca se póte curati de cultulu sórelui, lunei, luminei, intunerecului etc. cari la Jidovi devenira personificate in ómeni de rendu; si adeca, dieitáti vechie le prefacura in ómeni, pana candu la Romani si Heleni aflámu sistem'a contraria, adeca si ómenii de rendu s'au personificatu intre dieitáti.

Religuneza crestina asemenea nu s'a potutu crea noua de totu, numai din sene insasi. Iudaismulu deosebu, apoi si alte mitologie pagane, nu numai in ideie, ci si in materia-si au facutu si lasatu urme; cáci in sa nu s'a creatu pe pamentu nici o religune de sene, si de totu noua, ci numai s'au reformatu, prin progresu mai luminatulu, din alt'a mai vechia si intunecósa.

Spiritulu scrutatoriu alu Europeanilor, si sciintia adanca a lor, s'au re'ntorsu cátra India

si Asia, inceputulu si léganulu religiiuní Europeanilor, ca se afe primitivulu ivorulu de adeverulu inceputulu, — cáci spiritulu omu lui multe a descoperitu si desvelitu, si ochiule sciintiei strabate cu mie de ani indereptu a vede bine acoló, unde e chiar intunerecu.

Intru scrutarea ivorului si adeverulu primitivu, sciintia mitologiei popórelor vechie din Asia a folositu mai multu si a adun multa lumina pentru spiritulu si cultura genulu omenescu.

Pe terenulu acést'a s'au desvoltatu sisteme mitologice, cáci unulu a scrutatu tóte dupa filologia si asiá din intielesulu cuvintelor a explicatu adeverulu; — altulu dupa cosmologia, sciintia despre creatiunea lumii, alu treilea dupa ratiune; si asiá facerelu, pana la alu 9-lea totu din altu punctu de vedere.

S'au disu si destule absurditáti, scrutandu adeverulu si lumina; dar' cei afinda patrundiatori, deosebú prin sistem'a ratiunalistica, cosmogonica, si filologica, au descoperitu rezultate, cari pentru cultura de adi a genulu omenescu si deosebú pentu sciintia religiiunilor vechie, au insemnatu mare.

Invetiatulu se bucura de ele, afinda

...se înviescu din candu în candu în țiera
medilocolu corpului legiutoriu. de câte
vinu pe tapetu cestuini ale dreptului pu
nu potu pune acestu corp balnavu, ce
numescu Ungaria în pusetiunea de a se
nimé, și pre candu ele tiontescu a pune
la demnitate viitória a țierii, prin în
țiere drepturilor de stat, meru vor s'o
in pozițiunea de a nu-si poté esercia
la cele drepturi, ce acum le posedé. —

Acest'a este pe scurtu dechiaratiunea lui
Ghiczy.

Examinandu acum cuvintele lui Ghy
ceprese în această dechiaratiune, ne po
convinge, că parlamentulu ungurescu
acasta astadi de nici insusi nu mai scie ce
si ca face. Precandu adeca o partida
de a ascură buna starea viitória a ție
prin castigare de drepturi noué, în
sisteméi destructive a Vienei, pe atunci
la carea forméza majoritatea în camera,
apusa din nesce ómeni, cari-si ocupa lo
leru act, numai pentru a satisfacé unor
si interese personali ale loru, um
becandu, fora a avé puterea si energi'a
si a face se se esecute seriosu refor
necesari spre viéti'a țierii si a popo
ru.

Ghiczy sustiene că atátu înlantrulu tie
si în afara sunt factori, cari în totu
mentulu ar fi gata ca se lucre pentru res
marca statului ungurescu.

Apoi da, nimicu mai naturalu decâtu
s'e. In afara statulu ungurescu în decursu
sapte ani de dile a doveditu, că elu de
nu poté nimicu fara invocarea si ajuto
riilor altor'a. Acesti altii însa sunt multu mai
minte, decâtu se ajute unui corpu bolnavu
sanci, candu de elu numai au trebuintia. —
d'ii magiari, ca politici însemnati ar
si se scie si se apretiuésca cuvintele lui
Klavelli, cari dicu: că alianțiile éterne
ori ce statu sunt periculós, pentruca
aliatul nostru este mai tare, atunci elu
intrebuintiédia de instrumentu, este elu
mai slabu decâtu noi, atunci prin anga
ră noastră facia de densulu ne impedeca
in actiunile noastre, avendu astfelu în
de ajutoriu — dauna.

Cătu privesce acum starea interna a
magiari, apoi aici — dupa cum bine
d'ii magiari, domnii nu au facutu în decursu de
sapte ani curatu nimicu salutaru, decâtu
mai disordine si confusiune în tóte partile
re tóte terenele, asiá incătu nu numai
mentele nemagiare, natiunalitătile se
legu amaru, că sunt nedreptatite si chiar
amate, dar chiar ungurii, mas'a poporului,
apusa a fi gata d'a preferá orice altu gu
ru si orice alta sistema, cestoru de facia.
natiunalitătile specialu, în cari s'a bagatu
acestu guvernul cea mai mare coruptiune
la banii proprii si loru, firesce că nu potu
autiumite facia de sistema, guvernul si
mentulu, si dóra chiar s'aru cuprinde de
mare bucuria, candu ar veni catastrofa
facia de dlu Ghiczy!

In unulu din numerii trecuti am accen
tu, că d'ii magiari nu sunt capaci a prece
racum a practisá principale unui statu

modernu. Acum ni o spune acest'a si Ghy
apaciatu de „Pesti Napló“. Si cum se nu
fla asia la noi, unde însemnati factori, pre
cari ii dóre anim'a de desastrese, la cari aduse
guvernulu si sistem'a pe biéti'a țiera, sunt
siliti a se retrage si a privi numai din de
partare, cum tiér'a si populatiunea ei se duc
spre peire prin acest'a sistema demoralisató
ria si prin ómenii ei fara conscientia!

Ce ne a petransu mai multu din cuvín
tele lui Ghiczy, este acea impregiurare, că
densulu a spusu francu, că timpulu în care
statulu, déca voiesce a se mai sustiené, ar fi
se lucre, este scurtu. Déca densulu ni o spune
acést'a, apoi trebue nu numai se o credemu,
dar se ne st' convingemu că este adeveratu.
Domnii înca o recunosc. Că însa s'aru apu
că ei astadi cu acestu parlamentu la spate,
seriosu de lucru, acest'a nu o mai potemu
crede; pentruca sub impregiurările de astadi
precum de atâtea ori am aretat, statulu ma
giaru nu poté se face nici unu pasu spre
bine.

Va se dica, se fimu cu rabdare si se nu
ne surprinda momentulu, candu profeti'a lui
Ghiczy de acum, — ér a noastră din capulu
locului — se va prefaca în realitate.

Dar în fine, precandu Ghiczy în amin
titele privintie veni a pune sigilulu pre ceie
ce predicămu noi de sietpe ani totu meru,
totu se nu credemu că — dóra corifeulu stan
gei centrale, încătu pentru pretensiunile na
tionalitătiloru s'ar fi convertatu si ar pledá
pentru multumirea acestor'a, spre a face posi
bile consolidarea în intru. Nici de cătu!

Dlu Ghiczy tiene de gresita idei'a funda
mentale a stangei, pre cătu aceea tinde la
resturnarea dualismului; elu tiene că Ungaria
nu poté esiste de cătu legata de Austria,
adeca în dependintia de acest'a! Si — de
aceea propriaminte ii-a parasitu!!

Si lui Ghiczy ca si tuturoru magiari
loru, totu numai egemonia absolută a magia
rismului: este stéu'a conducetória, carea
însa neuferindu progresulu si desvoltarea
popóraloru si dreptulu egal, ne-aperatu are
se duca tiér'a intréga la perire.

Aci — dupa noi e catastrofa. —
L. Versetti 10 noiembre 1873.

In nrulu 36 alu Albineii din a. c. am fost
aretatu cum si prin ce medilocoiri protopopulu
serbescu Fila a organizatu Comun'a biseri
césca serbésca din Marcovetiu, unde serbii
numai în intipuire esistu; totu atunci am
fost spusu si aceea, cum pucini serbi si ro
manii serbíti d'icii au petitionatu la marit'a
Delegatiune romana în contra despartirii
bisericesci, dechiarandu că voiescu a remané
cu romanii împreunati în biserica si în scóla,
pre cum au fostu si pan'aci, — sub ierarhi'a
romana.

Acuma în pripa vinu a incunoscintia
cumca ieri în 9 noiembre s. n. în urmarea
ordinatiunei Consistoriale a esitu în faci'a
locului una Comisiune mista, spre a constatá
cererea acelei petitiuni; a nume au esitu
din partea Venerabilulu Consistoriu alu nos
tru dlu protopopu, Ioane Popoviciu, éra
din partea stepanirei politice, pretorele cercu

lui, dlu Eug. Duca, — ér ca actuariu dlu
pretu Alesadru Popoviciu din Mercina. —
Presentanduse la casa comunale 13 capi de
familia serbi seu serbíti, din partea Comisi
une — fie-carui individu separatu s'a pusu
intebarea că: Rogarea îndreptata din partea
lor'catra marit'a Delegatiune romana — este
cu tiera loru si totu deodata si cu invotrea
lori? La acest'a — sfara de Procopiu Stancu
(sevitoriulu si spalatoriulu de cazanu alu
unú negociatoriu serbu, care s'a prezentatu
motu de bétu.) — ceialti toti uniformu si cu
resolutiune au respunsu urmátóriele: „Noi
nuvom a ne alaturá la alta comunu biseri
césca, de cătu la cea romana, la carea am fost
pafacuma; declarămu totu d'odata cumca
impreuna cu averca noastră bisericesca vomu
a remané la biserica si eparchia romana or
todoxă, precum am fost.“ Ér P. Stancu a
respunsu, că are cunoscutia despre subscri
erea rugării, carea este cu invocarea sa facuta,
si declara a remané la serbi. — Alti sietpe
suplicanti, fiindu în trebi economice ocupati,
nu s'au prezentatu 'naintea comisiunei si
asá nici nu au potutu se-si dée declaratiunile,

Acum onorabilele Delegatiuni de ambe
natiunalitătile — judece: cui, séu pentru cine
protopopulu serbescu la 1. iuliu a. c. a deschis
capela serbésca în Marcovetiu? — De alt
mintrelea — se n' tielege că pre cum o a deschis,
asá poté se o si inchida. — Desamagiti-ve deci,
domniloru si fratiloru, cari vrestu cu ori
ce pretiu se gasiti serbi si se faceti parochia
serbésca — acolo, unde nu se poté, căci nu
esiste poporu! — Au dora nu sciti domniloru,
că pretinsulu serbu marcovetianu cu capulu
nu vré se auda servitiulu divinu în biserica
în limba slava, carea lui i-e cu totulu necu
noscuta. Vi-am spusu si ér vi mai spusu
fratiloru serbi de pretutinden'a, că din
Marcovetianu nu mai facurati serbi pana e
aminu; cautati însa de vi salvati numerosii
serbi, ce peru prin comitatele magiare; peru
pentru ne'ngrigirea vóstra de ei; peru spre
daun'a noastră bisericesca si natiunale! P. I.

Fagarasiu în 12 noem. n. 1873.
Merita — credu a fi scitutu publicului
romanu întregu, precum că cercetarea crimi
nala se continue la M. Osiorheiu cu tota inversiuna
rea Predilele de 17, 18, 19 noemre amatu citati
vre-o căti-va de ai nostri ca inculpati; anume:
Aron Bordanu, parochu în Comana-inf.; George
Comanicu, directore la scólele normale în
Venetia-inf.; Alesadru Micu, vicariu în
Fagarasiu, Ilariu Duvea, Ioane Grama advo
cati, si înca altii; de asemenea ca inculpatu
este citatu pre 24 noemvre a. c. dlu Teoflu
Francu. Vedeti dara că — lungu este sirulu
celoru ce urma dupa elu!
Magistratul de aici s'a recercatu a
estrada pentru toti cei citati atestate despre
portare si avere, Lucerulu nu-e gluma. Ma
giarulu, dupa ce sietpe ani în desiertu ne
imbi'a cu traist'a góla, seu încarcata de min
tiuni, acuma apucá bicitul de feru, deveni
realu. Acest'a este adeverat'a lui facia; ince
pemu a-lu conósce de sinceru. Vom vedé
unde o s'o scóta cu asiaticismulu seu. —
Are fórte mare hasu că între romanii

ouere ca inculpatu si citatu si unu unguru
anume Horszényi György din Fagarasiu; de
unde si pona unde vine cest'a ca inculpatu,
nu potemu se scimu, ma chiar ne-a frapatu,
fiendu densulu unulu d'entre cei mari sprin
ginitori ai constitutiunei magiare!

Intradeveru pre la noi e mare confusi
une si poporulu însu-si este indignatu. (Ca
si pretotindenia. Red.) A. C.

Langa podulu lui Traianu, 10 nov. 1873.
Dupa cum s'a fostu avisatu si ordonat
mai din nainte dlu supremu Comite Deodatu
Bogdan Jakab în 5 a. curentei, dupa-ce cu
rieră cele lalte cercuri ale comitatului nostru,
spre séra ajunsé si intrá în Orsiova. Afara de
Orasiu elu fu primitu de representati'a nem
tínsca si prin acest'a condusu pana la corte
lulu preparatu în casa primariulu N. Vasi
loviciu. — Aci debe se amintimu — spre in
vetiatura — o inprejurare, destulu de caract
eristica pentru poporulu nostru din acestu
Comitatu. Acum doi ani, candu se factu ale
gereá representantiei Comunale în Orsiova.
nemtii cei invetiati d'a stepini, — precum d. e.
acum ungurii, — împreuna cu tóte veniturile
si lepadăturile, adunate si concentrate aci de
prin alte țieri, facura causa comuna în con
tra Romaniloru. Romanii deci cadiura la ale
gere asia, încătu ei astadi, desi adeveratii
mosceni si locului, sunt priviti decatra vene
ticii usurpatori ca straini, ér banii loru comu
nali se întrebuintiédia pentru scopurile nem
tínsci, fara, ca Romaniloru se li se dée unu
cruceriu pentru scóla loru si alte scopuri ale
vietii publice. — Tieneti însa bine minte, voi
rapitoriloru si nemultumitoriloru venetici,
cari — la tóte ocaziunile ve laudati că sunteti
drepti! —

Acest'a aplicatiune permitiend'o, mi con
tinuu reportulu spunendu, că séra conceta
tienti nostri străini improvisara unu con
ductu cu fáelii, la care ocaziune unulu din
trensii tiénu la una cuventare, amintindu de
fost'a granitia, — (seraca lume! cine vine se
vorbésca de granitia! Acesti diupani parve
niti, cari în totu deun'a scitura se fuga din
naintea focului!) — si apoi vórbindu de feri
ci'a constitutiunei magiare;*) la care comite
le responsa într' altele că: precum muntii sunt
incarcati de metale preciose, asia este si anim'a
dsale si a guvernului magiaru — încarcata
de buna vointi'a**) d'a ferici Natineua. —
(Magiara, seu care, nu spuse?)

Apoi afandu că Romanii din Orsiova nu
voira se scie de v'o intimpinare a sa, echiamă
urmátóriele: „Se dice, că limb'a si Natineua
Romana sunt nedreptatite sub sistem'a de facia,
cu juru naintea lui Ddieu si a ómeniloru, că
acést'a este unu neadeveru! Magiarulu nici o
data nu si-a ruptu cuventulu facia de nimani,
si prin urmare nici facia de Romani!***)

*) A se vedé reportulu despre alegerea din Bise
rica-alba, ce vom aduce, plus: corespondint'a din Ie
beliu — în nrulu presinte, — singure destule, ca se
face se li sara ochii tuturoru miciloru stepanirei
magiare de astadi! Red.

**) Rece si mórtá ca metalele?! — Red.

***) Omenii acesti — intradeveru au nebunitu;
Dle Jakab, te rogămu se bagi de séma: Déca ci-

...în întielesulu adeverului; si pentru
sta credu, că o impartiare despre resulta
te scrutariloru mitologice în testamentulu
vorb vor fi de interesu literariu si pentru
romanu luminatu, ca se afle adeverulu
partile lui Moise. Din acestu motivu voiu
manicé escerpte din scrutarile de pe acestu
vnu, si deosebu din materiele acelea, cari
referintia la sóre, luna, stele, lumina si
amerecu, pentru că aceste materie sunt
mai interesanti în mitologia Jidoviu
si a ori carui altu poporu din lumea
noastră.

II.

Testu din biblia.

Tarah nascu pe Abram, pre Nahor si
Haran, si Haran nascu pe Lot. (Moise
1. capu 27.) Si Haran muri în presentia
sui seu în cetatea Ur. (28.) Éra Abram si
Nahor se insurara; numele femeiei lui Abram
é Sara, si numele femeiei lui Nahor é Ra
pha, fi'a lui Haran si sor'a Iishei. (29) Si
Nahor é stérpa.

Deci Tarah luá pe Abram si pe Lot, si
márga din Ur, se márga în Chanaan (30).
Abram, cu Sara si cu Lot, se pogori în
Egiptu (M. 1. c. XII. 10.) Abram cunoscu, că

Sara e frumósá si se temeá, că Egiptenii se
nu-lu omóra pentru ea, si i dice: „Di că esti
sor'a mea!“ (12-13.)

Egiptenii vedura, că Sara e frumósá,
si o spusera lui Faraon, si i-o dusera lui; pe
urma elu tramise pe Abram si Sara din Egi
petu (14-20).

Explicatiuni.

Tarah, mai bine Therah, însemna aeru,
Abram sóre, luminos; Nahor e apă, marea;
Haran e focu, ardistoriu; si Lot e intunerecu.
(Andeutungen eines Systems der Mythologie
des alten Orients. F. Nork. Leipzig 1850
p. 29.)

Mitologia vechia a Indiei, léganulu
culturei genului omenescu, a avut în influentia
asupra religiiu Jidoviloru. Abram, Abraham,
se deriva din Brahma, dieulu celu mare la
Indi, si însemna luminos, cu referintia la
sóre. (Myth. Dr. Ioh. Minkovitz p. 13.) —
Nahor e identicu cu Nereus la Greci, ce
însemna marea paciutá, e identicu cu Posei
don, (Neptun), dieulu elementulu de apa.
(Nork p. 27. Preller gr. Myth. p. 424.) — Lot
(dupa Ottfried Müller în Eumenide p.
142. Nork p. 7) e din o radecina cu Pluto

— P — Lot, si totu din acea radecina e
lat — lateo, Latona, Latiu.

Trei frati Abram, Nahor si Haran, re
spective feciorulu seu Lot, pentru că Haran
móre si Lot figurédia, ocupa acelasi locu
în mitologia, casi Zeus, Neptun si Pluto,
— Zeus (Iupiter) peste aeru, Neptun peste
apa, si Pluto peste focu si intunerecu.

Haran — ardistoriulu, muri în cetatea
Ur — lumina; dupa mórtéa ardistoriulu
— focului, remane intunereculu — Lot. *)

Abram se însóra cu Sara. Sara în lim
b'a sanscrita însemna Luna. Miereá lui Bra
hma si totdeodata sor'a lui s'a chlamatu Sara
vasti. Asia e si cu Sara; ea e si sor'a lui Abram.
— Sara la Evrei asemene însemna dina si dó
na de luna si regin'a ceriului. (Nork p. 29.)

Nahor s'a insuratu cu Milcha — dom
nitórea mării, sor'a Iishei — acoperita, in
velita, — Chanaan e Fenicia si însemna
cuidu de fenice, paserea phoenix cu referintia
la cuibulu ei; si Talmudulu, numesce Feni
cia „Fiiulu cuibulu.“ (Nork p. 57.)

*) Haran se numesce mai tardiu si unu orasiu, si
se explica „Orasiulu maniei lui Ddieu.“ Nork,
p. 290.

Egiptu e țiera intunerecului, (Nork p
293), aru de sóre. (Griech. Wörterbuch B. C.
Fr. Rost.) —

Dupa acesteá voiu trece la altu testu
din Biblia, la femeile si famili'a lui Abram,
ca se se véda fiintiele acesteá mai deapópe.

III.

Testu din biblia.

Sara, femeia lui Abram, înca nu nascea
prunci, si Abram cusera sa egipténa, cu Agara,
nascu pe Ismail, (1 Moise cap. XVI. 11.) carele
va fi feroce, man'a lui în contra tuturoru (12).

Si Sara nascu lui Abram pe Isacu (M.
cap. XXI. 1-5).

Murindu Sara, Abram s'a insuratu
cu Ketura, carea nascu pe Zimran, Ioksan,
Medan, Median, Isbak si Sua.

Pruncii lui Ismail sunt: Nebaios, Khe
dar, Abeel, Mibsam, Misma, Duma, Maria,
Chadar, Tema, Ietur, Nafis, Cherma.

Pruncii lui Isacu cu Rebeca sunt: Esau
si Iacubu. (M. cap. XXV. 1-26.)

(Incheierea va urmá.)

A urmatu cin'a, la care luara parte 24 de persoane, adica reprezentantii noastra comunale cea straina — si duioi domni prusaci, de cari, nota bene, nici nu lipsescu la tote, intreprinderile dominilor stepanitori si nostri / *Ochii lui Bismark pretotindenia.*

In diu'a urmatoria vizita Maria Sa socelele, apoi merse la cancelaria comunală, unde decora pe Dlu primaru N. Vasileviciu cu crucea *Franciscu-Iosifiana*, pentru meritele ce acesta si a dobanditu, conlucrându la desfiintarea granitiei. (Să se scie, că dlu Vasileviciu într'adeveru acum patru ani a subscrisu o petitiune la ministeriul magiaru pentru desfiintarea granitiei, fara nici o conditiune!) — Se fece dupa acest' a banchetu in onorea ospelui, la „Regele ungariei,” unde participara ca la 60 de persoane, parte mai mare autoritatile locale; in asa precum la intrarea naltului esape, asi a aici a lipsitu orice entuziasm, si totulu se paraa vestedu ba chiar posomoritu; de buna sēma pentru că lipseau Romanii, cei cu adeverulu si dreptatea in anima. Acest' a o semti Dlu supremu comite amaru, si juramentulu nu-i aduse mangaiere!

A trei'a dia, dupa ce Msa armenesca cerceta *Turnulu Severinului in Romania*, matca Districtului nostru de Severinu, se prepara omulu de plecare; in sa Nemtii nostri cei rafinati si plini de viciesiugu, pentru ca se-si cascadea facia de supremulu Comite o्रेसи-care autoritate, prefacendu-se *opositionali*, pōte si pentru ceva cruciulitē, lu postira in momentulu plecarii laprimaria si aci mi-ti-lu luara la dascalēla, cu amerintiari, că Comitatu nostru dupa dreptu ar debui să alege 3 ori 4 deputati pentru dieta; că loculu alegerii se fie in mediloculu Comitatu, ēr nu in Caransebesiu; că desfiintindu-se regimentulu reprezentantia' acestuia acum nu pōte fi in Congregatiune, fiindu că i-a espiratu mandatulu d'odata cu desfiintarea Regimentului! — Bietulu comite supremu, amaritu ca vai de elu, li respunse că: „asi voiesce guvernulu si *Doștra n'aveți cuventu in aceste afaceri!*” La acest'a unulu dintre reprezentanti eschia-mă: *Guvernulu v'ră să faca d'n Orșiova o a două Panciova! Voi domnilor uđi veniti p'aciei toti faciti promisiuni, dar toti mintiti, si noi ne facem opositionali!*” Esindu-i omului pe nasu tota tract'a si parad'a de trei dila, pleca spre Caransebesiu, fora „a d' o d' dela omenii sei, fara a fi fost petrecutu mac'r de unulu din trensi! Asia ambła armēno-magiarulu nostru capu alu comitatu romanu cu nem-tisorii sei, cu cari socotiā a batjocuri pe romani. Elu fū insusi reu batjocuritu! O s'o mai patiesca si mai reu! —

Acum se trecemu la alte episode. La *Mehadia*, din cauza că poporul nu voiā se eoa spre intimpinarea „*Domnului celui mare,*” dlu primariu, Capitanu Ionu Ionu, cadu intr'o mare desperatiune, se luā cu manile de capu, oaci nu-i soseau paudurii cu cociele si omenii comandati; ēr dlui capitanu *Trapsia*, gazdei bietului Comite supremu, de mare perplessitate i curgeau sudori de mōrte de pe faci'a-i democratica! In daru agentii domnilor promisesera poporulu, că ungurii vor face din *Mehadia* unu *Ierusalimu*, numai acum se sara cu micu cu mare, spre intempinarea „*Domnului celui mare,*” blamagiulu nu s'a potulu incunjurā, oaci forte pucini se ađara, cari se invoira a est! Omenii nostri, cari oitescu, aciu că atātu Comitatu nostru, cătu si Comitulu supremu si — dōra demnifei magiare, li sunt mesurate dilele cu palm'a! apoi *Mehadia* va remanē totu *Mehadia*, asta data numai pacalita de catra cei mai prosti farisoi. — In Comuna Jupalnicu, langa Orșiova primariulu *Epuranu*, celu ce de dibaciu ce este, ambła totu deun'a cu capulu spartu si oșele frante de bote din birtu, puse pe turnulu Bisericeii romane stēguri unguresci intru ser-

neva ar pōti magiarilor d'ale si limbei loru in patria astefelu, de dreptate si consideratiune, precum ni-o faceti voi nōa, apoi voi ati dice, precum ati d'isus intre maf favorabili inprejurari, că acei'a e uci-diatoru, hotiu si talhariu alu natiunei vōstre. Ve rogāmu, să nu ve faceti de risu si batjocura lumei, Jurandū falsu in faci'a ei! Spuneti că sunteti ceea ce astadi tōta lumea scia, tirani nazionali, falsificatori si dreptulu, — egoisti pan' la absurdu, — si atunci — celu pucinu vom crede că santeti ome-nii ștaceri! — *Red.*

barea mării santului apostolu *Iacobu!* — Poporul — o parte ride, alt'a se necagece si injura. —

In Orșiova matadorii Serbi *M. Nicoloviciu* si *S. Luianovicu*, inca participara cu mare umilitia la parad'a primirei si la banchetu.

Vediendu Comitetele pe drumulu cu mare pajurele imperatesei, dete ordinu cain 14 dila se fie delaturate, avendu Comitele pe spesele loru a procura altele unguresi! (Bagati sēma, ca cu suvenirile gloriei imperatesei se nu dispara si credinti'a si atipisa poporulu!) —

Etă o mica, dar fidela istoria dospree politic' a dloru magiari, prin carea sistematicamente se facu de risu si urgisiti. Dupa cte patite din parte le trebusē dicemu că — *bine este asia!* *Gnantiarulu.*

Cu totulu altfelu ne suna unu repora despre primirea dlui supremu comite *Jakab Bogdan* in partile si opidulu Bosovitiului. Aci sosi „*domnulu celu mare*” in diu'a de 3 noevre, dupa mediaci la 3 ore, si — fiindu sa aceste parti in momentulu sunt conduse de romani, acestia au semtitu detorintia de a fee dlui capu alu comitatu loru tota posibi'a onōre, ca se nu pōta dice cine-va, că romanii, nemultiamiti cum sunt, in partile locuite le ei eschisivisminte, ar fi selbategi si n'ar conōre respecte de bunacuvintia catra unu omu le frunte alu monarhului loru, pentru carle ei de atātea ori si-au versatu sangele.

Astfelu inteliginti'a noastră oficiala si neoficiala, pe intrecutu a contribuitu a face o primire solena, ēr poporul granitariu a aplausu la manifestatiunile nationale ale conducatoriloru sei.

Tote cuventārele salutatorie, tote toastele din partea barbatiloru nostri, au fost pentru drepturile nationale si au culminatū in cererea limbei romane de limba administratiunale a comitatu romanu.

Au escelatu intru aceste manifestatiuni mai vertosu dlu parochu si asessore consistoriala *M. Blidariu* din Prilipetiu, precum si dlu capitanu *George Stanu*, cari prin foculu patriotiamului si natiunalitateloru au sciutu electrisā amin'a strainulor, incētu cu essaltatiune ii-a ascultatū si cu juramentu li-a promisū spriginirea dreptelor dorintie ale Romaniloru.

Dupa atātea juramente si promisiuni, populariunea Almasiului, curata la anima cum este, crede vertosu cumca dlu supremu comite *Jakab*, nu va intardiā a-si adeveri promisiunile in fapta.

Noi — marturisimu că — *nu credemu;* in sa suntemu de parte de a voi se turburāmu bun'a credinti'a a poporulu pre amatu, si de aceea dicemu: *sē asteptāmu cu rabdare romana, ca se vedemu, ore Almasieniloru — pentru că primira eu pompa si triumfu pre dlu supremu comite armēno-magiaru, face-se-va mai curendu dreptate, de cătu Orșioveniloru si Mehadieniloru, cari-lu primira cu recđla.*

Alocutiunile adresate la acest'a ocașiune dlui supremu — comite, desl sunt pline de demnitate nationale, spaciulu nu ne ierta a-le publica.

Ajunge ca publiculu nostru din granitia — incerca si cu bine si cu reu, a face pre domni stepanitori se ni respectedie pretensiunile nationale. Pentru noi dovēda destula, că poporul s'a desestepatu si scia de ce are trebuintia, fora de ce nu mai pōte se assiste, si ce canta se elupte — cu ori ce pretiu. —

Domnilor si fratiloru connatiionali,

Cari — din indemnu succesei alegeri de deputatu in Biserica-alba, parte prin telegrafu, parte prin epistole, mi tramisera espresionea bucuriei loru, anume din *Lugosiu, Lipova, Oravitia, Temesiora, Caransebesiu, Ciacova, Panciova, Terșgova, Rusbergu, Viena, Oradea-mare, Bosoviciu, Mehadia, Deva, Zernesti, Snu-Nicolau-mare, Simlau si Bravoiu*, desclinitu ilustrului amicu alu poporulu romanu, b. Dr. C. de B. din S. *Humber*, — fiindu că ocupatiunile intetitōrie — peste mesura multe, mi facu cu nepotintia a li scrie curendu particularitate, primēsa prin acest'a multiamitele mele mai cordiali.

Pesta in 19 noevre n. 1873.

V. Babesiu, m. p.

Comitetulu balulu romanu din Viena,

vine a-si impleni detorintia, publicandu acele oferte marinimōse, cari au mai incursu dela 15 martisoru a. c. in favorulu fondului, din care se sustiene Cabinetulu de lectura alu societati academice din Viena

„Romania - Juna.”

Au contribuitu: Prin Mgf. Sa Vinc. Babesiu: Ill. DD. Antoniu de Mocioni 6 fl., Georgiu de Mocioni 6 fl.; Dr. Ales. de Mocioni 6 fl., Eugeniu de Mocioni 6 fl., Mgf. Vincent. Babesiu 6 fl.; cu totulu: 30 fl. v. a. Prin M. O. D. I. G. Popu de Fagarasiu, list'a nr. 7 si 8: Ill. DD. cons. g. E. Marcellariu 3 fl., Paulu Dunca de Saiō 3 fl., Colonelulu Br. Ursu de Margineni 5 fl., MODD. adv. Dr. I. Borcia 2 fl., Dr. Ioane Nomesiu 1 fl., judele reg. P. Rosca 1 fl., Ioane Badila 1 fl., Greg. Mateiu 5 fl., Ioane de Preda 1 fl., Ant. Bechnitiu 2 fl., St. Pecurariu 1 fl., Dr. Maioranu 1 fl., capit. Const. Stezariu 2 fl., I. Cretiu 1 fl., Dr. Col. Albu 1 fl., Dr. Dem. Racuciu 1 fl., Dr. Nic. Olariu 1 fl. Ioane G. de Popu 2 fl.; cu totulu: 34 fl. v. a. —

Prin M. O. D. Romanu, list'a nr. 139: MODD. Ios. Romanu 5 fl., Dem. Simai 3 fl., Georgiu Domsia 3 fl., Vas Siarcadi 2 fl., Ios. Vanceu 2 fl., Mih. Coroianu 1 fl., Seb. Andru 2 fl., Ign. Ladasiu 1 fl., Pav. Fassie 3 fl., Weisz Laz. 1 fl., Ales. Draganu 1 fl., Kōrner Iosifu 1 fl., Dem. Moga 1 fl., Paulu Popu 1 fl., Sim. Millianu 2 fl., Arone Boitiu 2 fl., Ar. Roiti 1 fl., Vas. Ignatu 1 fl., Ioane Pap 1 fl., Lad. Vas jun. 1 fl.; cu totulu: 35 fl. v. a.

Prin Rss. D. I. Metianu, list'a nr. 30: Rss. D. I. Metianu protop. 5 fl., MODD. Gust. Onitiu 1 fl., Nic. Ciutea 1 fl., Nic. Chiornitia 1 fl., Aldimiru Badiu 1 fl.; cu totulu: 9 fl. v. a.

Excell. Sa. Ysilanti, principe, 30 fl., Ill. Sa Eudoxiu de Hurmuzachi 5 fl., D. Gavrilu Popu 1 fl., Dr. Grig. Silasiu 1 fl. Prin MOD. Petru Petroviciu, list'a nr. 12:

MODD. Codreanu 1 fl., Ioane Popoviciu Desseanu 5 fl., Georgiu Dogariu 3 fl., M. B. Stanescu 2 fl., G. Craciunescu 1 fl., Moise Magdu 1 fl., Vic. Marcoviciu 1 fl., Petru Petroviciu 1 fl.; cu totulu: 15 fl. v. a.

Prin Ill. Sa I. Macolariu, list'a nr. 31: MODD. Nic. Ciugudeanu 5 fl., Rona G. Macolariu 3 fl., D. M. et I. M. 5 fl., I. M. — subj. 5 fl.; cu totulu: 18 fl. v. a.

Prin „Societatea de gimnastica si arme in Bucuresti”, list'a nr. 24:

MODD. Stef. Goleșcu lei noii 10, C. Broteanu 10 l. n. Elie Bosianu 10 l. n. E. Costinescu 5 l. n. Gg. Moceanu 5 l. n. Constantinu 5 l. n. Pastu 5 l. n.; cu totulu: 50 l. 22b.

MOD. Dim. Kira Dirjan, Adeganti, 25 fl. Sum'a totale: 225 fl. Adaugandū acestu restu lasum'a din raportulu precedentu de 1265 fl. 90 cr., si intratele prin vindicare de bilete in loco: 615 fl., — resulta că sum'a totale intrata la comitatu e de: 2105 fl. 90 cr. v. a.

Din acest'a scadiendu spesele de: 1117 fl. 86 cr., remane ca venitu curatu sum'a de: 987 fl. 4 cr., carea suma s'a predatu societati — „Romania-Juna” pentru sustinerea cabinetulu de lectura infintiatu.

Repetimu cu acest'a ocașiune adanc'a noastră multiamire, — si credem firmu: că esprimāmu prin acest'a si sentiulu de multiamire alu intregi junimi romane din Viena, pentru acordarea increderei si spriginului ce on. publicu romanu dede comitatu arangiatoriu, in urmare scopulu atātu de folositoriu pentru nutritia sentiului nationale alu tinerimēi romane in Viena. — La intar-dieea publicarii acestui reportu a contribuitu aceea imprejurare, că membrii comitatu arangiatoriu, nefiindu preste vēra cu totii in Viena, nu au potutu mai curundu conveni. *) Viena, 8 nov. 1873.

Pentru comitatu: Dr. A. Popoviciu mp., pres. Vict. Babesiu mp., secretariu. I. I. Radu mp.

*) Onor. redactiuni romane sunt rogata se binevoiesca a reproduce acestu raportu rectificatoriu alu activitatii nostre. Comit.

Respunsuri:

Dlul „Unu popa” I. Beisiu: Articolulu misu, desl — pare-ni-se pre indreptatitu, fiinde ataca din punctu de vedere administrativu de ale archimandritulu-vicariu de la Orșiova mare, nu-lu publicāmu in momentu, ci erediem ca s'e se aduca naintea sinodulu de domnie luni-a viitoria.

Dlul S. M. Sasca-montana: „*A bina*” va spedā; ēr pentru portrete binevoiti a ve ad dlui juristu *Barianu*, Pest Alte Postgasse Nr.

Dlul A. in Chit.: „*Unu respunsu scurtu*” plinu de patima ca alu d'ale, asupra unei cōșt' grave si cu multa serioșitate — macar cōșt' gresitu — ptractate, nu pōte avē locu intr'e ca a noastră. Serie cu demnitate si vom publicā.

Publicatiuni tacsabile

Concursu.

Pentru postulu de invetiatoriu la scōla confesionala gr. or. rom. din *Valadeni*, prot. Caransebesiului se publica concu cu terminu pana la 25 noevre c. v.

Salariulu anualu este in bani gata 700 fl. — Emoluminte: 25 meti de cucurud bōbe si 8° de lemne; 2 jug. de livade, cu tiru naturalu cu gradina de legume.

Doritorii de a ocupā acestu postu se-si tramita petitiunile instruate cu tote statele proriser de statutulu organicu, in la terminulu numitu, adresate catra comitatu parochialu prin subscrisulu protopopoteru la Caransebesiu.

Valadienii, in 21 octobru 1873.

Comitetulu parochiale cu invetiatoriu domnului protteru 1—3 *Nicolas Andreovicu.*

Concursu.

In urmare repausarei parochiulu *Ios. Petroviciu* din comuna *Giulvezu*, protopopateratu *Ciacovei*, se deschide Concursu pentru implinirea acestei parochii pana la 1 noevre a. c. st. v. in care dia se va va si alegeres.

Emolumentele sunt:

Una sesiune completa de pamentu, rulu si stol'a indatinata.

Doritorii de a ocupā acest'a parochiu sunt avisati, a tramite recursele loru, in ate in intiolesulu statutulu organicu, adre comitatu parochiale, catra subscrisulu protopop. alu *Ciacovei*.

Giulvezu in 23 octobru 1873.

1—3 *Comitetulu parochiale* In co'ntielegere cu: *Alexandru Popoviciu*, m. p. adm. protopopescu.

Concursu.

La cancelaria natoriale-cercuale *Kiszetō* se poftesce unu adiunctu notariu. Doritorii de a dobandi acestu postu pre la documentarea praoșei in agendele notariu in limb'a romana si magiara si a deprindu de pana acuma, in epistole private au adresā catra subscrisulu, observandū-se onorariulu se va plati, sēu numai in banigi sēu in bani gata, victu si cortelu liberu, avōnd si onorariulu poftitu a se numi. —

Kiszetō in 11 noevre 1873.

2—3 *Dionis. Cadariu* m. p. Notariu cercuale in *Kiszetō*, per *Temesi*

Concursu.

pentru vacant'a statiune invetiatoriu dela scōla confesionala din comuna *laculu mare*, Comitatu Temesiuului, protopopateratu *Versetiului*, se scrie concursu cu terminu pana la 21 noevre st. vechiu, a candu va fi si diu'a de alegere.

Emoluminte sunt: 300 fr. v. a. bani gata, 2 jugere de pamentu aratoriu, lantiu gradina, cortelu liberu si gradina de legume, lemne si paie de incalditu.

Concurentii au a-si adresā recursele loru, instruate in sensulu statutulu organicu catra comitatu parochiale din *Semlacu* a-le trimite Dlul protopopu alu *Versetiului* *Ioane Popoviciu* in *Mercina* per *Varadia*.

Mercina, in 20/10 1873.

in co'ntielegere cu Comitatu parochialu protopresbiterulu districtuale. 3—3 *Ioane Popoviciu.*